

Program wychowawczo – profilaktyczny

Zespołu Placówek Oświatowych

w Kołaczkowicach

na rok szkolny 2024/2025

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).

5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
15. Statut ZPO w Kołaczkowicach.
16. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w ZPO w Kołaczkowicach .

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski ([https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym -Raport-final.pdf](https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym-Raport-final.pdf))
- Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023 (<https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf>)

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,

uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Niezwykle ważne jest udzielenie wsparcia dzieciom i ich rodzicom lub opiekunom przybywającym z ogarniętej wojną Ukrainy. W proces integracji dzieci-uchodźców należy zaangażować rodziców lub opiekunów będących obywatelami Ukrainy. Zbudowanie relacji z rodzicami jest kluczowe ze względu na możliwość pozyskania wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka pochodzącego z kraju ogarniętego wojną, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami. Włączenie rodziców będących obywatelami Ukrainy w życie szkoły ma także znaczenie dla nich, bo ich więzi ze społecznościami lokalnymi dopiero się tworzą.

Podjęmowane są działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, również tych przybywających z Ukrainy, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Duży nacisk jest kładziony na roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne. Niezwykle ważne jest rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów, z uwzględnieniem:

- wyników kontroli wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,
- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych,
- ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w roku szkolnym 2024/2025

Minister Edukacji Narodowej co roku, na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.) ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.

4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowania pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie tradycji. Misją szkoły jest również profilaktyka zachowań

ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów po wygaśnięciu epidemii COVID-19(*Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej*).

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Publicznej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Kołaczkowicach jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę narodu i regionu oraz tradycję szkoły,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo – skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
- dba o wygląd,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień),
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego.

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

III. Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrożających całemu społeczeństwu.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem

- statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
  - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
  - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
  - motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
  - stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
  - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
  - dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
  - dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).
  - czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
  - czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
  - inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
  - nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023*), dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka.*
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Pedagog specjalny:

- rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,

- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- uczestniczy w spotkaniach Zespołu Wychowawczego

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Diagnoza potrzeb w zakresie wychowania i profilaktyki

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał na podstawie diagnozy potrzeb i i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli, a także problemów występujących w środowisku szkolnym. Wyników i wniosków z realizacji planu nadzoru pedagogicznego w szkole, wniosków z zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, uroczystości, wywiadówek. Diagnoza została opracowana w oparciu o wyniki ankiet skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli, obserwację uczniów w środowisku szkolnym, doświadczenia wynikające z indywidualnych kontaktów z rodzicami, wniosków z dyskusji o problemach społecznych występujących na terenie gminy Busko - Zdrój. Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami i pracownikami szkoły niebędącymi nauczycielami; obserwacja środowiska szkolnego, rówieśniczego i rodzinnego uczniów; analizę osiągnięć szkolnych uczniów i absolwentów; analizę dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej sporządzonej przez wychowawców klas, pedagoga, psychologa i dyrektora szkoły.

Program uwzględnia ewaluację wewnętrzną oraz założenia i priorytety profilaktyczno - wychowawcze na rok szkolny 2024/2025.

Analiza wyników badań na podstawie opisu diagnozy potrzeb według analizy czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w szkole.

Na podstawie informacji zwrotnej od uczniów, rodziców i nauczycieli oraz obserwacji można stwierdzić, że uczniowie szkoły dzięki zaangażowaniu ze strony nauczycieli oraz rodziców:

- 100% uczniów czuje się bezpiecznie na terenie szkoły
- 98% zna i przestrzega regulaminy i prawo wewnątrzszkolne, przewidują konsekwencje swojego zachowania i dbają o swoje bezpieczeństwo w różnych sytuacjach
- 100% respondentów wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia
- 99% ma świadomość, jak bezpiecznie korzystać z Internetu i chronić swoje dane osobowe
- 100% realizuje treści zawarte w podstawie programowej z uwzględnieniem swoich indywidualnych możliwości i potrzeb
- 96% osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości, w większości przypadków systematycznie się uczą
- 86% uczniów bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych i osiąga w nich dobre wyniki, co jest doceniane przez szkołę i promowane na terenie szkoły i poza nią
- 84% świadomie i chętnie korzysta z księgozbioru szkoły, a także aktywnie i z zainteresowaniem włączają się w proces edukacyjny, wychodząc z własnymi inicjatywami
- 98% twierdzi, że rozwija swoją osobowość zgodnie z własnymi predyspozycjami
- prawie cała społeczność szkolna adekwatnie do swojego etapu rozwoju poznają i przestrzegają uniwersalny kanon wartości, takich jak szacunek, pokój, współpraca
- 97% zna swoje mocne i słabe strony, oraz 100% deklaruje, że pomaga słabszym i potrzebującym
- 92% potrafi wypowiedzieć własne zdanie w poszanowaniu innych
- 94% potrafi we właściwy sposób rozwiązywać konflikty
- 100% uczniów jest aktywnych w życiu szkolnym i klasowym
- 100% angażuje się w szkolne uroczystości
- 100% wie, jak należy zachować się podczas uroczystości szkolnych
- 100% badanych wie i odnosi się z szacunkiem do: szkoły, symboli narodowych (herb i flaga narodowa) oraz tradycji i zwyczajów narodowych
- 100% identyfikuje się ze szkołą, znają i dbają o lokalne miejsca pamięci narodowej i reprezentują godnie szkołę podczas konkursów i uroczystości
- 98% korzysta z atrakcyjnych i różnorodnych form spędzania czasu wolnego (wycieczki, zajęcia dodatkowe, uroczystości i wydarzenia szkolne)

- 100% kultywuje tradycje i zwyczaje związane z obchodami świąt
- 100% badanych jest wrażliwych na potrzeby innych, mają potrzebę niesienia pomocy
- 100% komunikuje swoje potrzeby, wiedzą, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach
- 100% uczniów ma stworzone warunki dające szansę na wyrównany rozwój – zarówno w przypadku uczniów zdolnych, jak i tych z trudnościami w nauce
- 100% badanych podczas lekcji korzysta z metod i form pracy dostosowanych do indywidualnych potrzeb i są wspierani przez nauczycieli zarówno podczas lekcji indywidualnych, jak i grupowych
- 99% rozwija wiarę we własne możliwości oraz dąży do pokonywania trudności
- 96% rozwija swoje pasje i zainteresowania oraz potrafią aktywnie spędzać swój wolny czas
- 100% deklaruje, że dba o zdrowie i higienę
- 98% badanych radzi sobie ze stresem, choć w obliczu tak szczególnych czynników – wciąż potrzebują szczególnego wsparcia ze strony nauczycieli i rodziców
- 100% posiadają wiedzę na temat szkodliwości spożycia alkoholu, palenia papierosów, zażywania dopalaczy i narkotyków i nie sięgają po nie.
- 99% nie stosuje agresji i przemocy wobec rówieśników, a także potrafi konstruktywnie rozwiązywać konflikty
- 97% ogranicza korzystanie z telefonów komórkowych na terenie szkoły
- cała społeczność szkolna deklaruje, że potrafi współpracować w grupie i zna znaczenie pracy zespołowej
- 100% bardzo aktywnie angażuje się w życie społeczności szkolnej i różne inicjatywy szkolne.

Ponadto w szkole wsparcie otrzymują także rodzice, którzy dzięki współpracy z nauczycielami i dyrektorem doskonalą swoje umiejętności wychowawcze. Podejmują także współpracę w Radzie Rodziców, gdzie aktywnie komunikują swoje oczekiwania i potrzeby oraz współdecydują w sprawach szkolnych. Szkoła stwarza rodzicom możliwość do integracji ze środowiskiem szkolnym. Zespół Placówek Oświatowych w Kołaczkowicach podejmuje również współpracę ze środowiskiem lokalnym, w tym z lokalnymi instytucjami. Osiągnięcia uczniów prezentowane są zarówno w szkole, jak i poza nią. Działania szkoły są promowane między innymi poprzez aktualizowaną na bieżąco stronę internetową szkoły. Podejmowana jest współpraca z innymi szkołami między innymi w zakresie organizacji konkursów, uroczystości państwowych, występów.

PODSUMOWANIE:

a) mocne strony szkoły:

- współpraca ze środowiskiem pozaszkolnym –instytucje opiekuńczo, społeczne, oświatowe, sportowe, medyczne, sądowe;
- zapewniona jest pomoc pedagogiczno-psychologiczna dla uczniów, nauczycieli i rodziców-pracuje pedagog, psycholog, logopeda;
- udział uczniów w konkursach, olimpiadach, zawodach i turniejach, lokalnych imprezach środowiskowych, uroczystościach miejskich, wojewódzkich wydarzeniach kulturalnych
- uczniowie mają zapewniony udział w wielu programach wychowawczych i profilaktycznych-szkoła współpracuje z ośrodkiem zdrowia w Kołaczkowicach i innymi instytucjami wspierającymi profilaktykę uzależnień oraz promującymi zdrowy tryb życia;
- nauczyciele wykazują duże zaangażowanie w rozwój, życie szkoły i pracę dla ucznia;
- szkoła w środowisku lokalnym odbierana jest jako bezpieczna i przyjazna uczniom;

- zespół pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych;
- liczne działania w zakresie wolontariatu;
- wystarczająca ilość pomieszczeń, jednozmienowość;
- zapewnienie uczniom bardzo dobrej opieki i bezpieczeństwa;
- aktywnie działająca strona internetowa szkoły;
- zapewnienie uczniom gorącego posiłku;
- monitoring.

b) słabe strony:

- hałas na przerwach;
- przeciętna motywacja uczniów do nauki (wnioski nauczycieli)

c) czynniki chroniące:

- zwiększenie atrakcyjności procesu nauczania przez stosowanie nowych innowacyjnych metod nauczania i oceniania;
- ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym;
- duże poparcie środowiska lokalnego dla działań podejmowanych przez społeczność szkolną;
- promowanie szkoły w środowisku i upowszechnianie jej osiągnięć;
- pozyskiwanie środków na wsparcie rozwoju edukacji poprzez uczestniczenie w programach i różnych projektach.

d) w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

- duża spójność i wrażliwość rówieśnicza w zakresie przeciwdziałaniu demoralizacji społecznych;
- prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym;
- diagnoza środowiska rówieśniczego pod kątem występowania grup destrukcyjnych;
- duże poczucie monitorowania środowiska dziecka przez rodziców;
- w środowisku uczniowskim nie zdiagnozowano osób eksperymentujących z używkami;

e) czynniki ryzyka:

- czynnik ludzki: niechęć, strach, zmęczenie w podejmowaniu nowych wyzwań i obowiązków, wymiany doświadczeń i ciągłego dokształcania się, aby sprostać wyzwaniom szkoły XXI wieku;
- zdobyte w czasie szkoleń wiadomości i umiejętności mogą nie zostać przeniesione na grunt szkoły i stosowane w praktyce;
- tradycyjne spojrzenie na nauczanie, niechęć do stosowania nowatorskich rozwiązań dydaktycznych;
- brak wystarczających środków na wyposażenie szkoły w odpowiednią ilość środków multimedialnych;
- niż demograficzny;
- wzrost deficytów rozwojowych u uczniów.

f) w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

- brak

REKOMENDACJE - należy:

- utrzymywać wśród uczniów zachowania asertywne mające na celu nieuleganie presji rówieśników;
- jeszcze bardziej promować właściwe zachowania uczniów i zwracać każdorazowo uwagę na zachowania naganne
- wśród rodziców szerzyć wiedzę dotyczącą stosowanych w szkole form i metod pomocy uczniom i zapobiegania przemocy i agresji;
- ulepszyć sposób dyżurowania podczas przerw mający na celu zmniejszenie nagannych zachowań, monitorować sytuację w szkolnej toalecie podczas przerw i zajęć;
- realizować zajęcia mające na celu podniesienie samooceny wśród uczniów;
- zachęcać rodziców do większego zainteresowania się problemami dzieci.
- dbać o świadomość uczniów w zakresie zagrożeń związanych z nadmiernym użytkowaniem urządzeń elektronicznych i ochrony danych w Internecie
- uświadamiać uczniów o higienie pracy w aspekcie fizycznym i psychicznym, zarówno w kontekście zajęć szkolnych, jak i pracy własnej wykonywanej w domu
- wśród rodziców szerzyć wiedzę dotyczącą stosowanych w szkole form i metod pomocy uczniom, w szczególności w zakresie radzenia sobie ze stresem
- dbać o podnoszenie samooceny wśród uczniów niezależnie od osiągniętych przez nich wyników w nauce i zabiegać o wyrównanie szans uczniów zdolnych i z trudnościami w realizacji materiału
- kontynuować działania wspierające aktywne spędzanie czasu wolnego wśród uczniów poprzez ich integrację i zaangażowanie w życie szkoły.

Działania w zakresie wychowania i profilaktyki

Główne cele działań wychowawczo – profilaktycznych	Realizacja celów (przewidywana wiedza, zachowania, przekonania, umiejętności uczniów) Po realizacji programu, uczeń:
Rozwijanie umiejętności myślenia przyczynowo - skutkowego w procesie uczenia się i w podejmowaniu decyzji. Rozwijanie umiejętności organizowania uczenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zauważa wpływ własnych decyzji na wyniki w nauce. 2. Analizuje skutki własnych działań i decyzji. 3. Potrafi myśleć krytycznie i podejmuje decyzje w procesie uczenia się. 4. Docenia wartość czasu wolnego i umie ten czas właściwie spędzać. 5. Zna różne drogi zdobywania wiedzy, korzysta z nich wg potrzeb. 6. Rozumie skutki wagarów, docenia rzetelność i sumienność w zdobywaniu wiedzy. 7. Zdobywa kolejne umiejętności ku samodzielności. 8. Radzi sobie z sukcesem i porażką. 9. Jest świadomy korzyści wynikających ze zdobywania wiedzy. 10. Zna pojęcia własności intelektualnej.

<p>się i efektywnego spędzania wolnego czasu.</p>	<p>11. Rozumie pojęcie higieny pracy, stosuje jej zasady.</p>
<p>Poznanie i szanowanie praw człowieka, dziecka, ucznia, obywatela.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna podstawowe dokumenty dotyczące praw człowieka. 2. Rozumie wartość praw człowieka w kontekście historii naszego narodu oraz innych ludzi. 3. Zna prawa i obowiązki ucznia, człowieka, obywatela. 4. Zna i rozumie wartość patriotyzmu, tradycji, kultury, języka dla siebie i wszystkich Polaków. 5. Bierze udział w świętach i rocznicach ważnych dla naszego narodu. 6. Wie, co to jest prawo i skutki jego łamania (przestrzega przepisów, regulaminów, zasad). 7. Rozumie wpływ jednostki na społeczeństwo. 8. Zdobywa wiedzę na temat demokracji. 9. Zna wyjątkowych Polaków, ich osiągnięcia i wpływ na historię lub cywilizację. 10. Buduje swój system wartości na osiągnięciach wielkich ludzi. Szuka wzorców i autorytetów. Ma pozytywny obraz siebie.
<p>Świadome i celowe korzystanie z Internetu oraz innych mediów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jest świadomy korzyści i zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 2. Zna i rozumie pojęcie cyberprzemocy i wie, gdzie szukać pomocy w przypadku zauważenia takiego zjawiska. 3. Ma świadomość skutków prawnych wynikających z przemocy w sieci. 4. Wie, czym jest manipulacja w mediach. 5. Rozumie mechanizmy wykorzystywane w reklamach. 6. Rozróżnia własną prywatność od świata wirtualnego. 7. Odpowiedzialnie korzysta z aplikacji, programów, komunikatorów. 8. Zna zasady korzystania z wiadomości w sieci (bezpieczeństwo, wiarygodność wiedzy, prawa autorskie). 9. Wie, kiedy można, a kiedy nie można korzystać z Internetu oraz innych mediów. 10. Zna zasady higieny pracy przy komputerze.
<p>Rozumienie pojęcia kultury osobistej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna podstawowe zasady komunikacji międzyludzkiej (w tym dbałość o kulturę języka). 2. Umie właściwie się zachować w codziennych sytuacjach (dzień dobry, proszę, dziękuję). 3. Wie, jak należy się zachować w środkach komunikacji, w podróży, w teatrze, w szpitalu. 4. Umie witać się i żegnać z różnymi osobami w różnym wieku (jak się zwracać do różnych osób; kto komu pierwszy podaje rękę).

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Wie, w jakich miejscach należy wyłączyć lub wyciszyć telefon. 6. Rozumie, że strój jest wyrazem szacunku wobec innych. 7. Umie właściwie zachować się przy stole. 8. Rozumie, że higiena osobista jest też elementem kultury osobistej. 9. Szanuje każdego człowieka bez względu na jego wiek, płeć, kolor skóry, religię. 10. Ma świadomość, że kultura osobista obowiązuje wszystkich, wszędzie i zawsze.
Rozumienie szkodliwości uzależnień.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie pojęcie uzależnienia. Unika zachowań ryzykownych. 2. Zna mechanizmy i skutki uzależnień. 3. Ma świadomość szkodliwości różnych substancji psychoaktywnych. 4. Rozumie, że asertywność jest siłą, a nie słabością. 5. Zdobywa wiedzę na temat uzależnień. 6. Dokonuje właściwych wyborów opartych na wiedzy. 7. Wie, jak i gdzie szukać pomocy w trudnych dla niej/niego sytuacjach. 8. Potrafi gromadzić argumenty do dyskusji, umie racjonalnie bronić własnego zdania czy stanowiska w dyskusji na temat uzależnień. 9. Ma świadomość wpływu alkoholu, narkotyków czy tytoniu na zdrowie i sprawność człowieka. 10. Rozumie wpływ spożywania napojów energetycznych na młody organizm.
Rozumienie rodziny jako wartości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie rodzinę jako cenna wartość dla każdego człowieka. 2. Rozumie rolę rodziny w środowisku lokalnym. 3. Wie, czym są więzi rodzinne. 4. Ceni tradycje rodzinne, związane są z tym rytuały i święta. 5. Rozumie, czym są prawa dziecka w rodzinie. 6. Jest świadomy, że każdy członek rodziny (również dziecko) ma swoje obowiązki. 7. Wie, jakiego wsparcia może otrzymać w rodzinie. 8. Rozumie i ceni wartości wynikające z relacji w rodzinie (w tym również w przypadku rodziny wielopokoleniowej). 9. Rozumie, że w każdej rodzinie zdarzają się sytuacje trudne (choroba, zmęczenie, rozłąka). 10. Rozumie pojęcie <i>empatia</i>.
Dbłość o przyrodę.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie, że człowiek jest częścią przyrody. 2. Wie, jak dbać o środowisko naturalne. 3. Wie, jak należy segregować odpady. 4. Rozumie, czym jest ekologia. 5. Rozumie szkodliwość nieodpowiedzialnych zachowań człowieka (śmiecenie, rozpalanie ognisk, wypalanie traw).

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Szanuje zwierzęta, rozumie ich inne potrzeby niż potrzeby człowieka. 7. Unika korzystania z opakowań z tworzyw sztucznych. 8. Bierze aktywny udział w akcjach związanych z ekologią. 9. Rozumie konieczność oszczędzania wody i żywności. 10. Zna i szanuje przyrodę w swoim środowisku i regionie.
<p>Rozumienie zjawisk i problemów otaczającego świata (w tym takie zjawiska jak pandemia, terroryzm, wojna).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie pojęcia zgody i tolerancji w życiu społecznym. 2. Rozpoznaje przemoc, terroryzm czy agresję. 3. Zna międzynarodowe instytucje, które dbają o pokój na świecie. 4. Bierze udział w wydarzeniach związanych z prawami człowieka, wolnością, tolerancją, 5. Przyjmuje właściwą postawę wobec osób niepełnosprawnych, chorych, starszych' 6. Jest świadomy największych problemów społecznych na świecie takich jak głód, epidemia, wojna. 7. Ma świadomość, że jego zainteresowania i uzdolnienia mogą decydować o jego decyzjach zawodowych. 8. Ma świadomość wartości pracy człowieka i roli w społeczeństwie. 9. Zna charakter własnego miasta czy regionu. Zna ich historię, walory turystyczne, 10. Udziela się społecznie, bierze udział w akcjach charytatywnych.
<p>Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna podstawowe zasady pierwszej pomocy przedmedycznej. 2. Wie, czemu służy numer ratunkowy 112. 3. Radzi sobie ze stresem. 4. Wie, na kogo może liczyć w trudnych sytuacjach. Jest świadomy tego, że nie ma sytuacji bez wyjścia. 5. Rozumie potrzebę szczepień ochronnych. 6. Prowadzi aktywny tryb życia. 7. Dbą o zdrowie, kondycję i estetykę. 8. Posiada wiedzę na temat zdrowego odżywiania. 9. Rozumie potrzebę aktywnego odpoczynku. 10. Stosuje nawyki higieny osobistej.
<p>Integracja w klasie i w szkole. Rozumienie wartości pracy zespołowej.</p>	<p>Rozumie wartość pracy zespołowej. Współpracuje w zespole.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaje własne potrzeby i rozumie potrzeby innych. 2. Unika konfliktów i jest otwarty na rozwiązywanie problemów w grupie. 3. Poznaje zasady negocjacji i mediacji. 4. Wie, jak zawierać kompromisy. 5. Zauważa mobbing w grupie rówieśniczej. 6. Bierze udział w różnych wydarzeniach klasowych i szkolnych. 7. Docenia wartość przyjaźni. 8. Rozumie potrzebę pomocy koleżankom i kolegom.

	9. Szanuje poglądy innych.
--	----------------------------

Uwagi do realizacji programu:

1. Konstrukcja programu wychowawczo – profilaktycznego powinna być poprzedzona diagnozą potrzeb wychowawczych w szkole.
2. W diagnozie biorą udział wszyscy nauczyciele, rodzice i uczniowie (ze względu na różne grupy wiekowe uczniów, można dokonać diagnozy wybiórczo).
3. W planowaniu pracy z uczniami należy brać pod uwagę zalecenia wynikające z realizacji planu nadzoru dyrektora w poprzednim roku szkolnym.
4. Podstawą sukcesów wychowawczych jest znajomość uczniów, ich problemów i oczekiwań.
5. Nauczyciele powinni na bieżąco diagnozować potrzeby uczniów, a gdy jest potrzeba, na bieżąco go modyfikować.
6. Program wychowawczo - profilaktyczny jest realizowany we wszystkich zajęciach i działaniach w szkole.
7. Program wychowawczo - profilaktyczny współtworzy się i współrealizuje przy współpracy z rodzicami.
8. W celu osiągnięcia celów zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym, zarówno nauczyciele jak i rodzice, powinni współpracować ze specjalistami (lekarze, prawnicy, psychologowie, pedagodzy).
9. Program wychowawczo – profilaktyczny realizują wszyscy nauczyciele.
10. Treści zawarte w programie są przekazywane na wszystkich zajęciach organizowanych w szkole (w tym uroczystości, wycieczki, biwaki, akcje charytatywne).
11. Program wychowawczo – profilaktyczny należy dostosować do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
12. Realizacja programu powinna pozwolić uczniom na rozumienie siebie i otaczającego świata. Powinna łagodzić napięcia i stresy, odpowiadać na nurtujące młodych ludzi pytania.
13. Formy pracy z uczniami pozwalają budowanie więzi ze szkołą, jego tradycjami i wartościami.
14. Po zakończeniu roku szkolnego należy zebrać wyniki i wnioski z realizacji programu, które są podstawą pisania programu w następnym roku szkolnym.
15. Inne uwagi związane ze specyfiką szkoły.

Sposób realizacji programu:

1. Treści programu są realizowane przez łączenie treści z podstawy programowej oraz z uwzględnieniem szkolnego zestawu programów nauczania.
2. Przy planowaniu zajęć nauczyciele biorą pod uwagę zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach.
3. Ważnym aspektem realizacji programu jest wykorzystanie bazy lokalowej i materiałowej szkoły.
4. Program jest realizowany zarówno na lekcjach, jak i poza nimi.
5. Przy pracy należy wykorzystać zainteresowania uczniów.
6. W celu realizacji programu, nauczyciele współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

7. Przy pracy z uczniem wskazane są metody aktywizujące.
8. Przy realizacji programu należy uwzględnić nowe technologie.
9. Metody i formy pracy wybiera nauczyciel. Dostosowuje je indywidualnie do potrzeb i możliwości każdej klasy.
10. Przy realizacji programu należy pamiętać o indywidualnym podejściu do każdego ucznia.
11. Przy realizacji programu nauczyciele biorą pod uwagę indywidualną sytuację ucznia, jego problemy rodzinne lub zdrowotne, sytuację bytową.
12. Przy planowaniu pracy nauczyciele dostosowują program do potrzeb i możliwości uczniów.
13. Przy realizacji programu nauczyciele dbają o aktywność uczniów zarówno w szkole jak i poza nią. Uczniowie biorą udział w regionalnych uroczystościach, akcjach charytatywnych, zbiórkach dla potrzebujących, rocznicach.

V. Zakres wspomaganie rodziców

Obszar wspomaganie	Sposób realizacji
Komunikacja szkoła - rodzice.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dopracowanie zasad komunikacji (uwzględnienie ewentualnego nauczania zdalnego). 2. Ustalenie zasad współpracy z rodzicami uczniów z Ukrainy. 3. Dopasowanie terminów i formy spotkań z rodzicami. 4. Zapoznanie rodziców z prawem wewnętrznym w szkole. 5. Przekazanie rodzicom obowiązujących regulaminów.
Wspieranie rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wskazywanie możliwości pomocy dziecku, organizacja spotkań z pedagogiem, logopedą, psychologiem. 2. Pomoc przy kontaktach rodziców z poradnią psychologiczno

	<p>– pedagogiczną.</p> <p>3. Pomaga w wyborze zajęć pozalekcyjnych.</p>
Pomoc w zakresie wychowania (w tym pomoc zdrowotna i materialna).	<p>1. Współpracuje w zakresie ustalenia podstawowych potrzeb dziecka.</p> <p>2. Wskazuje możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej lub materialnej.</p> <p>3. Pomaga rozpoznać uzdolnienia czy pasje dziecka.</p>
Możliwości zwiększenia wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania dziecka.	<p>1. Organizacja spotkań indywidualnych rodziców ze specjalistami (pedagog, psycholog, pedagog specjalny).</p> <p>2. Organizacja szkoleń, wykładów, warsztatów,</p> <p>3. Proponowanie ciekawych artykułów, książek, programów,</p> <p>4. Zapraszanie rodziców na uroczystości szkolne.</p>

Zakres wspomagania nauczycieli

Obszar wspomagania	Sposób realizacji
Realizacja działań wychowawczo – profilaktycznych.	<p>1. Organizacja współpracy nauczycieli.</p> <p>2. Wsparcie metodyczne.</p> <p>3. Rozbudowanie bazy szkoły po wcześniejszej konsultacji z nauczycielami.</p> <p>4. Zespołowe rozwiązywanie problemów wychowawczych.</p> <p>5. Rozbudowanie współpracy ze środowiskiem lokalnym.</p>
Komunikacja nauczyciel – rodzice; nauczyciel - uczniowie.	<p>1. Dopracowanie kanałów komunikacyjnych.</p> <p>2. Niwelowanie bariery językowej przy współpracy z rodzicami uczniów z Ukrainy (wsparcie tłumaczy).</p> <p>3. Dopasowanie terminów i formy spotkań z rodzicami do organizacji pracy w szkole i potrzeb rodziców.</p> <p>4. Przekazanie niezbędnych materiałów do zapoznania rodziców z prawem wewnętrznym w szkole.</p>
Pomoc nauczycielom wspierającym rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	<p>1. Przekazywanie informacji dotyczących dostępności do specjalistów takich jak pedagog ,pedagog specjalny, logopeda, psycholog.</p> <p>2. Organizacja współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.</p> <p>3. Pomoc w organizacji zajęć pozalekcyjnych.</p>
Pomoc przy organizacji pomocy zdrowotnej i materialnej rodzicom.	<p>1. Wspieranie diagnozowania podstawowych potrzeb dziecka.</p> <p>2. Wskazuje możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej lub materialnej.</p>

Możliwości zwiększenia wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania i profilaktyki przy pracy z uczniem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja spotkań, szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych. 2. Doposażenie biblioteki. 3. Zwiększenie dostępności do nowych technologii.
---	--

Harmonogram działań

S F E R A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N A	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie kół zainteresowań, warsztatów, konkursów. Szkolenie rady	Nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

	pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy	dyrektor	
	Przeprowadzenie przez nauczycieli1 zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy	dyrektor	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z orientacji zawodowej	wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, pedagog specjalny	(zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach)
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	warsztaty debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy	pierwsze półrocze
Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	Wychowawcy, nauczyciele	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym przez wychowawców dla poszczególnych klas Ogłoszenie wyników konkursu
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	pedagog szkolny wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny	zgodnie z harmonogramem zajęć
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	działalność charytatywna, wolontariat szkolny opiekun samorządu szkolnego	Cały rok

	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, akademie,	nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	zgodnie z kalendarzem uroczystości
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	lekcje wychowawcze,	wychowawcy	terminy konkretnych wycieczek planowane przez wychowawców i nauczycieli
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	pedagog szkolny, psycholog wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga i psychologa zgodnie z harmonogramem
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców i nauczyciela wf.	nauczyciel WF, nauczyciel biologii, wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem
S P O Ł E	Kształtowanie	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych,	Wychowawcy	wrzesień

C Z N A	przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.		
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	opiekun samorządu	wrzesień
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt.	Wychowawcy	wrzesień
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	analiza frekwencji uczniów systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami,	Dyrektor, wychowawcy	sporządzanie miesięcznych zestawień obecności zgodnie z harmonogramem zebrań ustalonym na dany rok szkolny
E M O C J O	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie	warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, pedagog specjalny	zgodnie z terminami dla poszczególnych oddziałów

N A L N A	samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce		
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy, pedagog specjalny	zgodnie z terminami dla poszczególnych oddziałów

Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2024/2025

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Ślubowanie klas pierwszych
- Tydzień Kariery
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto Jesieni
- Narodowe Święto Niepodległości
- Dzień Wolontariusza
- Andrzejki
- Spotkanie opłatkowe- jasełka
- Zabawa karnawałowa
- Ogólnopolski Tydzień Bibliotek
- Pierwszy dzień wiosny
- Dzień bez plecaka
- Światowy Dzień Ziemi
- Święto Służby Zdrowia
- Dni Profilaktyki
- Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 maja
- Dzień sportu, Dzień Dziecka
- Dzień Języków Obcych
- Zakończenie roku szkolnego, pożegnanie klasy VIII

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz

opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Małgorzata Lech
Paulina Kwas - Kowalska
Anna Majsak
Beata Gawin
Teresa Opałka